

ผนวก ก

หลักการของประเทศไทย

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 1 ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

หมวด 9

การปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 282 ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

มาตรา 283 ท้องถิ่นใดมีลักษณะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิได้รับจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ มิได้

มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ

เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
- (2) การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
- (3) การจัดให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่ตาม (1) และ (2) ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติโดยมีจำนวนเท่ากัน

ในกรณีที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรภาษีและอากรตาม (1) และ (2) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดแล้ว คณะกรรมการตาม (3) จะต้องนำเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรภาษีและอากร แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่ และการจัดสรรภาษีและอากรที่ได้กระทำไปแล้ว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ

การดำเนินการตามวรรคสี่ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานรัฐสภาแล้วให้มีผลบังคับได้

2. พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน

พระราชบัญญัติ

กำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน

พ.ศ. 2497

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2497

เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน เพื่อบูรณะ
ทางหลวงและสะพาน และชดใช้เงินกู้ในการก่อสร้างและบูรณะทางหลวงและสะพาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทาง
หลวงและสะพาน พ.ศ. 2497”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น
เพื่อกำหนด

- (1) ทางสายใด ตอนใด หรือสะพานใด ที่ต้องเสียหรือยกเลิกค่าธรรมเนียม
 - (2) ประเภทของนายยนต์ที่ต้องเสีย หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม
 - (3) อัตราค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน
 - (4) ระเบียบและวิธีการอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ คือ

- (1) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์บนทางหลวงและสะพานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (2) สั่งให้หยุดและตรวจสอบยานยนต์ที่ผ่านหรือจะผ่านทางหลวงและสะพาน เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
- (3) ออกคำสั่งให้บุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 บุคคลใดใช้ยานยนต์บนทางหลวงหรือสะพานที่กำหนดให้เก็บค่าธรรมเนียมตามความในมาตรา 3 ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 6 เงินค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์บนทางหลวงและสะพานที่เก็บได้ และเงินค่าปรับเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะนำไปใช้ได้เฉพาะกับทางหลวงและสะพานที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ในการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงและสะพาน
- (2) การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ทางหลวงและสะพาน
- (3) งานส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
- (4) การชดเชยเงินกู้ในการก่อสร้างและขยายทางหลวงและสะพาน

มาตรา 7 บุคคลใดใช้ยานยนต์บนทางหลวงหรือสะพานโดยเจตนาหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียมตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนคำสั่งตามความในมาตรา 4 (2) มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนสิบเท่าของอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง

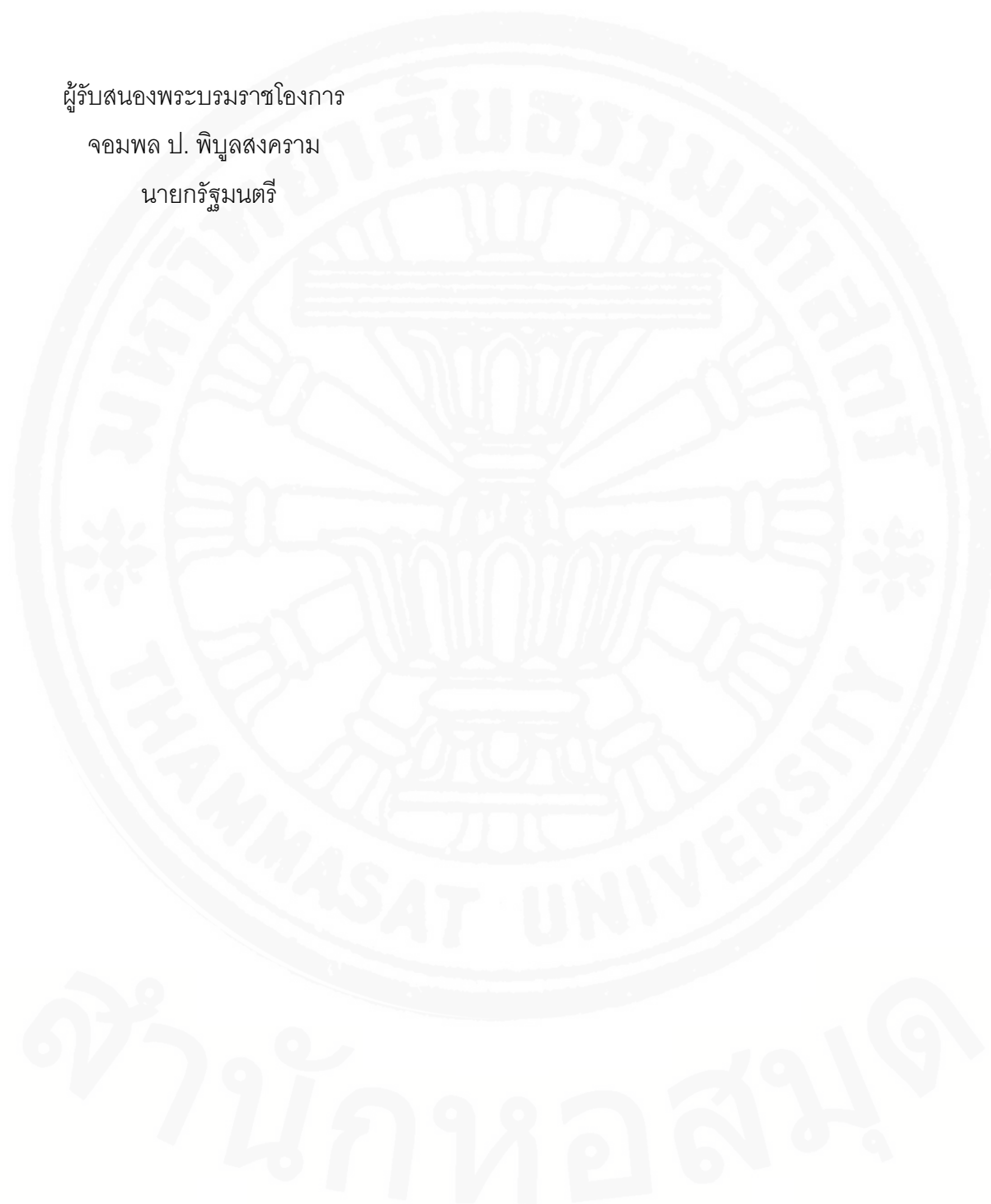
มาตรา 8 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามความในมาตรา 4 (3) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา 9 เมื่อผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้นำเงินค่าปรับตามมาตรา ๗ หรือค่าปรับตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เปรียบเทียบตามมาตรา ๘ มาชำระแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

3. อัตราภาษีประจำปีรถยนต์และค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติรถยนต์

อัตราภาษีประจำปีรถยนต์

1. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามความจุของกระบอกสูบรวมกันของเครื่องยนต์ของรถยนต์แต่ละคัน ในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) 600 ลูกบาศก์เซนติเมตรแรก	ลูกบาศก์เซนติเมตรละ 0.50 บาท
(ข) ส่วนที่เกิน 600 ลูกบาศก์เซนติเมตรแต่ไม่เกิน 1,800	
ลูกบาศก์เซนติเมตร	ลูกบาศก์เซนติเมตรละ 1.50 บาท
(ค) ส่วนที่เกิน 1,800 ลูกบาศก์เซนติเมตร	ลูกบาศก์เซนติเมตรละ 4 บาท

รถยนต์ตาม (1) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ และมีได้ให้บุคคลธรรมดาเข้าชื่อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เข้าชื่อของนิติบุคคลนั้น ให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า

2. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ	150	บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501 - 750 กิโลกรัม	คันละ	300	บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751 - 1,000 กิโลกรัม	คันละ	450	บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001 - 1,250 กิโลกรัม	คันละ	800	บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251 - 1,500 กิโลกรัม	คันละ	1,000	บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501 - 1,750 กิโลกรัม	คันละ	1,300	บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751 - 2,000 กิโลกรัม	คันละ	1,600	บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001 - 2,500 กิโลกรัม	คันละ	1,900	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501 - 3,000 กิโลกรัม	คันละ	2,200	บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001 - 3,500 กิโลกรัม	คันละ	2,400	บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501 - 4,000 กิโลกรัม	คันละ	2,600	บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001 - 4,500 กิโลกรัม	คันละ	2,800	บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501 - 5,000 กิโลกรัม	คันละ	3,000	บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001 - 6,000 กิโลกรัม	คันละ	3,200	บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001 - 7,000 กิโลกรัม	คันละ	3,400	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	3,600	บาท

3. รถจักรยานยนต์ คันละ 100 บาท

4. รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ คันละ 50 บาท

5. รถพ่วงนอกจาก (๔)	คันละ	100	บาท
6. รถปดถนน	คันละ	200	บาท
7. รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร	คันละ	50	บาท
8. รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์บริการ ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้			
(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ	450	บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501 - 750 กิโลกรัม	คันละ	750	บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751 - 1,000 กิโลกรัม	คันละ	1,050	บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001 - 1,250 กิโลกรัม	คันละ	1,350	บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251 - 1,500 กิโลกรัม	คันละ	1,650	บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501 - 1,750 กิโลกรัม	คันละ	2,100	บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751 - 2,000 กิโลกรัม	คันละ	2,550	บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001 - 2,500 กิโลกรัม	คันละ	3,000	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501 - 3,000 กิโลกรัม	คันละ	3,450	บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001 - 3,500 กิโลกรัม	คันละ	3,900	บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501 - 4,000 กิโลกรัม	คันละ	4,350	บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001 - 4,500 กิโลกรัม	คันละ	4,800	บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501 - 5,000 กิโลกรัม	คันละ	5,250	บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001 - 6,000 กิโลกรัม	คันละ	4,700	บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001 - 7,000 กิโลกรัม	คันละ	5,700	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	6,150	บาท
9. รถยนต์รับจ้าง ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้			
(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ	185	บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501 - 750 กิโลกรัม	คันละ	310	บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751 - 1,000 กิโลกรัม	คันละ	450	บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001 - 1,250 กิโลกรัม	คันละ	560	บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251 - 1,500 กิโลกรัม	คันละ	685	บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501 - 1,750 กิโลกรัม	คันละ	875	บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751 - 2,000 กิโลกรัม	คันละ	1,060	บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001 - 2,500 กิโลกรัม	คันละ	1,250	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501 - 3,000 กิโลกรัม	คันละ	1,435	บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001 - 3,500 กิโลกรัม	คันละ	1,625	บาท

(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501 - 4,000 กิโลกรัม	คันละ	1,810	บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001 - 4,500 กิโลกรัม	คันละ	2,000	บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501 - 5,000 กิโลกรัม	คันละ	2,185	บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001 - 6,000 กิโลกรัม	คันละ	2,375	บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001 - 7,000 กิโลกรัม	คันละ	2,560	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	2,750	บาท

10. รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลหรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ในการประกอบกิจการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือรถแทรกเตอร์ซึ่งมิได้ใช้ในการเกษตร ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ	300	บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501 - 750 กิโลกรัม	คันละ	450	บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751 - 1,000 กิโลกรัม	คันละ	600	บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001 - 1,250 กิโลกรัม	คันละ	750	บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251 - 1,500 กิโลกรัม	คันละ	900	บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501 - 1,750 กิโลกรัม	คันละ	1,050	บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751 - 2,000 กิโลกรัม	คันละ	1,350	บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001 - 2,500 กิโลกรัม	คันละ	1,650	บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501 - 3,000 กิโลกรัม	คันละ	1,950	บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001 - 3,500 กิโลกรัม	คันละ	2,250	บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501 - 4,000 กิโลกรัม	คันละ	2,550	บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001 - 4,500 กิโลกรัม	คันละ	2,850	บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501 - 5,000 กิโลกรัม	คันละ	3,150	บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001 - 6,000 กิโลกรัม	คันละ	3,450	บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001 - 7,000 กิโลกรัม	คันละ	3,750	บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ	4,050	บาท

รถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่มีใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน หรือรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานตามประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้เก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

- (ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักของรถในอัตราตาม (2)
- (ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ให้เก็บภาษีในอัตราทั้งหนึ่งของรถตาม (2) (3) (6) (7) (8) (9) หรือ (10) แล้วแต่กรณี

ในการคำนวณน้ำหนัก ให้รวมน้ำหนักของรถและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับตัวรถตามปกติแต่ไม่รวม น้ำหนักน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถ ถ้ามีเศษของกิโลกรัมให้ปัดทิ้ง

อัตราค่าธรรมเนียม

1. ค่าขอ	ฉบับละ	5	บาท
2. ใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	100	บาท
3. แผ่นป้ายทะเบียนรถ	แผ่นละ	100	บาท
การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ออกให้สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง			
	ครั้งละ	1,000	บาท
(ข) การขอใช้หมายเลขทะเบียนซึ่งยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใดมาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้ว			
	ครั้งละ	1,000	บาท
(ค) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๑๐/๑ กับกรณีตาม (ก) หรือ (ข)			
	ครั้งละ	3,000	บาท
4. การขอคืนทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถ			
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50	บาท
5. การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	100	บาท
6. การย้ายรถ			
(ก) รถยนต์	ครั้งละ	50	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	20	บาท
7. การตรวจสภาพรถ			
(ก) รถจักรยานยนต์	คันละ	10	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	คันละ	50	บาท
8. ใบอนุญาตตามมาตรา 23	ฉบับละ	1,000	บาท
9. ใบอนุญาตตามมาตรา 27	ฉบับละ	1,000	บาท
10. เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา 27	อันละ	100	บาท
11. ใบอนุญาตรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	1,000	บาท
12. ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา			

ค.ศ. 1949ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	500	บาท
13. ใบอนุญาตขับรถชั่วคราวตามมาตรา 43 (1)	ฉบับละ	500	บาท
14. ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล	ฉบับละ	1,000	บาท
15. ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	ฉบับละ	500	บาท
16. ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	ฉบับละ	1,000	บาท
17. ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ	ฉบับละ	500	บาท
18. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์	ฉบับละ	500	บาท
19. ใบอนุญาตขับรถบดถนน	ฉบับละ	500	บาท
20. ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	ฉบับละ	500	บาท
21. ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (9)	ฉบับละ	5800	บาท
22. การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	ครั้งละ	50	บาท
23. หนังสืออนุญาตตามมาตรา 17วรรคสองหรือมาตรา 18	ฉบับละ	50	บาท
24. ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	50	บาท
25. ใบแทนใบอนุญาต ครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต แต่ไม่เกินฉบับละ		100	บาท
26. ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี	ฉบับละ	20	บาท
27. ใบแทนหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	25	บาท
28. ค่าธรรมเนียมอื่น	ครั้งละ	20	บาท
29. การรับรองสำเนาเอกสาร	แผ่นละ	20	บาท
30. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตขับรถแต่ละฉบับ		

4. อัตราภาษีประจำปีรถยนต์และค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

อัตราภาษีประจำปีรถยนต์

น้ำหนักรถเป็นกิโลกรัม	รถที่ใช้ในการ ขนส่งประจำทาง	รถที่ใช้ในการ ขนส่งไม่ประจำทาง	รถที่ใช้ในการ ขนส่งขนาดเล็ก	รถที่ใช้ในการ ขนส่งส่วนบุคคล
ไม่มากกว่า 500 กิโลกรัม	300 บาท	450 บาท	300 บาท	150 บาท
ตั้งแต่ 501 ถึง 750 กิโลกรัม	400 บาท	600 บาท	400 บาท	300 บาท
ตั้งแต่ 751 ถึง 1,000 กิโลกรัม	500 บาท	750 บาท	500 บาท	450 บาท
ตั้งแต่ 1,001 ถึง 1,250 กิโลกรัม	600 บาท	900 บาท	600 บาท	800 บาท
ตั้งแต่ 1,251 ถึง 1,500 กิโลกรัม	700 บาท	1,050 บาท	700 บาท	1,000 บาท
ตั้งแต่ 1,501 ถึง 1,750 กิโลกรัม	900 บาท	1,350 บาท	900 บาท	1,300 บาท
ตั้งแต่ 1,751 ถึง 2,000 กิโลกรัม	1,100 บาท	1,650 บาท	1,100 บาท	1,600 บาท
ตั้งแต่ 2,001 ถึง 2,500 กิโลกรัม	1,300 บาท	1,950 บาท	1,300 บาท	1,900 บาท
ตั้งแต่ 2,501 ถึง 3,000 กิโลกรัม	1,500 บาท	2,250 บาท	1,500 บาท	2,200 บาท
ตั้งแต่ 3,001 ถึง 3,500 กิโลกรัม	1,700 บาท	2,550 บาท		2,400 บาท
ตั้งแต่ 3,501 ถึง 4,000 กิโลกรัม	1,900 บาท	2,850 บาท		2,600 บาท
ตั้งแต่ 4,001 ถึง 4,500 กิโลกรัม	2,100 บาท	3,150 บาท		2,800 บาท
ตั้งแต่ 4,501 ถึง 5,000 กิโลกรัม	2,300 บาท	3,450 บาท		3,000 บาท
ตั้งแต่ 5,001 ถึง 6,000 กิโลกรัม	2,500 บาท	3,750 บาท		3,200 บาท
ตั้งแต่ 6,001 ถึง 7,000 กิโลกรัม	2,700 บาท	4,050 บาท		3,400 บาท
ตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	2,900 บาท	4,350 บาท		3,600 บาท

อัตราค่าธรรมเนียม

1. ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางต่อเส้นทางหนึ่ง	ฉบับละ	15,000	บาท
2. ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง	ฉบับละ	4,000	บาท
3. ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก	ฉบับละ	1,500	บาท
4. ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล	ฉบับละ	1,500	บาท
5. ใบอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ			
(ก) ตลอดปี	ฉบับละ	5,000	บาท
(ข) เฉพาะคราว	ฉบับละ	500	บาท
6. ใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่ง	ฉบับละ	5,000	บาท
7. ใบอนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่ง	ฉบับละ	100,000	บาท
8. ใบอนุญาตผู้ขับรถและใบอนุญาตนายตรวจ	ฉบับละ	200	บาท
9. ใบอนุญาตผู้เก็บค่าโดยสารและใบอนุญาตผู้บริการ	ฉบับละ	100	บาท
10. ใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ	ฉบับละ	20,000	บาท
11. ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	500	บาท
12. การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	200	บาท
13. แผ่นป้ายเลขทะเบียนรถและเครื่องหมาย	แผ่นละ	100	บาท
14. ค่าขอใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง	ฉบับละ	100	บาท
15. ค่าขออื่นๆ	ฉบับละ	20	บาท
16. การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ			

5. (ร่าง)พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก¹

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

.....

¹ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับขอบเขตของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่มากนัก ดังนั้นเพื่อความกระชับในการนำเสนอจะขอยกมากล่าวเฉพาะมาตราที่สำคัญและเกี่ยวเนื่องกับขอบเขตของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เท่านั้น และเพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบระหว่างร่างพระราชบัญญัติเดิม กับร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับแนวทางของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มาตราใดที่มีการแก้ไขจะนำเสนอในลักษณะตัวหนา โดยหากแก้ไขมาตราใดจะกล่าวถึงเนื้อหาของร่างเดิมก่อน จากนั้นจึงกล่าวถึงร่างที่ได้แก้ไข

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
- (2) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2524
- (3) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2525
- (4) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527
- (5) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2528
- (6) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2528
- (7) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530
- (8) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530
- (9) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2537
- (10) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542
- (11) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2544
- (12) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546
- (13) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
- (14) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523
- (15) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535
- (16) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535
- (17) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535
- (18) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2537
- (19) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2537
- (20) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542
- (21) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2542
- (22) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2546

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิดที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้กำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงรถพ่วงด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่รถไฟหรือรถที่เคลื่อนที่ไปบนราง

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“รถยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อขึ้นไป ซึ่งเป็นรถส่วนบุคคล

หรือรถสาธารณะ

“รถส่วนบุคคล” หมายความว่า รถที่ใช้เป็นการส่วนตัวของเจ้าของรถโดยมิได้นำมาใช้เพื่อการรับจ้างหรือนำมาใช้ในการค้าหรือธุรกิจของตน

“รถสาธารณะ” หมายความว่า รถที่ใช้ประกอบการขนส่งเป็นรถบริการหรือรถขนส่งตามพระราชบัญญัตินี้

“รถบริการ” หมายความว่า รถสาธารณะที่รับจ้างหรือให้เช่าโดยบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน

“รถขนส่ง” หมายความว่า รถสาธารณะที่ใช้ในการประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งส่วนบุคคล

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่มีได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

“รถจักรยานยนต์สาธารณะ” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร แต่ไม่หมายความรวมถึงรถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างและรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์

“การขนส่ง” หมายความว่า การขนคน สัตว์ หรือสิ่งของโดยรถ

“การขนส่งประจำทาง” หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนด

“การขนส่งไม่ประจำทาง” หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง

“การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเอง

“การขนส่งระหว่างจังหวัด” หมายความว่า การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งส่วนบุคคลซึ่งกระทำระหว่างจังหวัดกับจังหวัด

“การขนส่งระหว่างประเทศ” หมายความว่า การขนส่งซึ่งกระทำจากประเทศไทยไปยังประเทศอื่น หรือจากประเทศอื่นมายังประเทศไทย หรือการขนส่งจากประเทศอื่นผ่านประเทศไทยไปยังประเทศที่สาม

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบกซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานตรวจสอบสภาพ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบกซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจความมั่นคงแข็งแรง ความสะอาด ความเรียบร้อย และความเหมาะสมของสภาพรถ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัดแล้วแต่กรณี

“ค่าธรรมเนียมการใช้ถนน” หมายความว่า เงินที่เรียกเก็บจากเจ้าของรถเป็นค่าตอบแทนการใช้ถนนในบริเวณที่กำหนดให้เสียค่าธรรมเนียม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง หรือคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนกลางเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ให้ขนส่งจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนกลางมีอำนาจมอบหมายกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้บุคคลใดทำแทนได้

การมอบหมายตามวรรคสี่ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การจดทะเบียน การเสียภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียมการใช้ถนน

ส่วนที่ 1

การจดทะเบียน

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่รถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราวโดยที่ผู้นำเข้าไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือรถที่นำมาใช้เพื่อกิจการใดเป็นการชั่วคราว แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด และให้อธิบดีมีอำนาจออกเครื่องหมายพิเศษสำหรับรถดังกล่าวใช้แทนทะเบียนรถได้

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียมการใช้ถนนสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่รถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราวโดยที่ผู้นำเข้าไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือรถที่นำมาใช้เพื่อกิจการใดเป็นการชั่วคราว แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด และให้อธิบดีมีอำนาจออกเครื่องหมายพิเศษสำหรับรถดังกล่าวเพื่อใช้แทนทะเบียนรถและแผ่นป้ายแสดงการชำระค่าธรรมเนียมการใช้ถนนได้

มาตรา 8 การจดทะเบียนรถให้แบ่งตามประเภท ดังต่อไปนี้

- (1) รถส่วนบุคคล
- (2) รถสาธารณะ
- (3) รถประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจดทะเบียนรถแต่ละประเภทตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการใช้รถ โดยแต่ละประเภทอาจจำแนกเป็นทะเบียนรถแต่ละชนิดได้ตามลักษณะหรือสภาพการใช้รถทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการจดทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ

มาตรา 9 รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

- (1) รถสำหรับเฉพาะพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชินี และรัชทายาท
- (2) รถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร
- (3) รถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่ผู้

บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(4) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด

(5) รถที่เจ้าของรถแจ้งการเลิกใช้

(6) รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่ายหรือที่ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่าย ผลิตหรือประกอบหรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายให้แก่ผู้อื่น

(7) รถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 9 รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนน

(1) รถสำหรับเฉพาะพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชินี และรัชทายาท

(2) รถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

(3) รถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(4) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด

(5) รถที่เจ้าของรถแจ้งการเลิกใช้

(6) รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่ายหรือที่ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่าย ผลิตหรือประกอบหรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายให้แก่ผู้อื่น

(7) รถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 10 รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

(1) รถดับเพลิง

(2) รถของส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วัด มูลนิธิ และสภาศาสนาไทย

(3) รถบดถนนและรถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ

(4) รถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

(5) รถใช้งานเกษตรกรรมตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(6) รถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 11 รถที่จะจดทะเบียนได้ต้องเป็นรถที่มีสภาพปลอดภัย มีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ หรือระบบขับเคลื่อนอื่นของตัวรถ ระบบการทำงานของรถ จำนวนบรรทุกคนโดยสาร เกณฑ์น้ำหนักบรรทุกและวิธีการบรรทุกครบถ้วนถูกต้อง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 รถที่จะจดทะเบียนได้ต้องผ่านการตรวจสอบสภาพ เพื่อให้รถมีสภาพถูกต้องตามกฎหมายที่ออกตามมาตรา 11 ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในการตรวจสอบสภาพตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจกำหนดให้เจ้าของรถนำหนังสือรับรองแบบรถตามแบบที่อธิบดีกำหนดมาแสดงแทนการตรวจสอบสภาพ หรืออาจกำหนดให้ใช้วิธีการตรวจสอบอย่างอื่นตามที่เห็นเหมาะสมและไม่เป็นภาระแก่เจ้าของรถได้

มาตรา 13 ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่ความปลอดภัยในการใช้รถ ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดให้รถที่จดทะเบียนแล้วตามลักษณะหรือประเภทใดต้องนำรถนั้นมาตรวจสอบสภาพตามมาตรา 12 ก่อนการเสียภาษีประจำปีหรือในเวลาใดตามที่กำหนดได้

มาตรา 14 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการใช้รถให้เหมาะสมและมีความปลอดภัย รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การติดตั้งและใช้เครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับรถที่จดทะเบียนในแต่ละประเภท
- (2) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตันหรือล้ออย่างอื่นนอกจากล้อยาง
- (3) ประเภทรถที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด
- (4) ประเภทรถที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนดหรือที่ให้ใช้เดินในเขตที่กำหนด
- (5) การงดรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด
- (6) จำนวนรถประเภทใดประเภทหนึ่งที่จะรับจดทะเบียน
- (7) กิจกรรมอื่นเกี่ยวกับการจัดระเบียบและความปลอดภัยในการใช้รถ หรือการป้องกัน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการกำกับดูแลการใช้ยานพาหนะทางบกซึ่งใช้กำลังคนหรือสัตว์ในลักษณะใด รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้การใช้ยานพาหนะในลักษณะนั้นต้องดำเนินการจดทะเบียนก่อนนำออกใช้ หรือกำหนดให้ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขการใช้ยานพาหนะนั้น เพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่หรือบุคคลอื่นในการนำยานพาหนะนั้นมาใช้งานนั้นได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 14 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการใช้รถให้เหมาะสมและมีความปลอดภัย รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การติดตั้งและใช้เครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับรถแต่ละประเภท เพื่อประโยชน์ในการจดทะเบียน การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมการใช้ถนน
- (2) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตันหรือล้อยางอื่นนอกจากล้อยาง
- (3) ประเภทรถที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด
- (4) ประเภทรถที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนดหรือที่ให้ใช้เดินในเขตที่กำหนด
- (5) การงดรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด
- (6) จำนวนรถประเภทใดประเภทหนึ่งที่จะรับจดทะเบียน
- (7) กิจกรรมอื่นเกี่ยวกับการจัดระเบียบและความปลอดภัยในการใช้รถ หรือการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการกำกับดูแลการใช้ยานพาหนะทางบกซึ่งใช้กำลังคนหรือสัตว์ในลักษณะใด รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้การใช้ยานพาหนะในลักษณะนั้นต้องดำเนินการจดทะเบียนก่อนนำออกใช้ หรือกำหนดให้ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขการใช้ยานพาหนะนั้น เพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่หรือบุคคลอื่นในการนำยานพาหนะนั้นมาใช้บนถนนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 15 รถที่จดทะเบียนและเสียภาษีแล้ว ต้องมีและแสดงแผ่นป้ายทะเบียนรถเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี และเครื่องหมายอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะและวิธีการแสดงแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีและเครื่องหมายอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี หรือเครื่องหมายอื่นสูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้เจ้าของรถยื่นคำขอรับแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี หรือเครื่องหมายอื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงเหตุนั้น ในกรณีที่ได้แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี หรือเครื่องหมายอื่นคืน ให้ส่งแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายแสดงการเสียภาษี หรือเครื่องหมายอื่นที่นายทะเบียนออกให้ครั้งหลังแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 16 เงินค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถนอกจากมาตรา 17 ให้ตกเป็นรายได้ของกรมการขนส่งทางบกโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถตามวรรคหนึ่งให้นำมาใช้ได้เพื่อการจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถและกิจการอื่นตามภาระหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา 17 ให้อธิบดีนำหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกเปิดประมูลเป็นการทั่วไป และให้ถือว่าราคาสูงสุดที่มีผู้เสนอเป็นอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการใช้หมายเลขทะเบียนนั้น

การเปิดประมูลและการจดทะเบียนรถตามหมายเลขทะเบียนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 17ให้นำเข้ากองทุนตามมาตรา 18

มาตรา 18 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมการขนส่งทางบก เรียกว่า “กองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุน และส่งเสริมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเกิดจากการใช้รถใช้ถนนประกอบด้วย

- (1) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 17
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (3) ดอกผลและรายได้จากกองทุน
- (4) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

ให้มีคณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคนเป็นกรรมการและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขาธิการ เพื่อทำหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ การบริหารกองทุนและการใช้จ่ายเงินกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนเสนอแบบแสดงฐานะทางการเงินภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะหว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ

ได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และเมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองการเงินแล้ว ให้ทำบันทึกรายงานผลเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 19 ให้นายทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้เจ้าของรถนำหมายเลขทะเบียนที่ออกให้สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง หรือนำหมายเลขทะเบียนที่ยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใดมาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้วได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา 20 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่จดทะเบียนเป็นรถส่วนบุคคลไปใช้เป็นรถสาธารณะ การนำรถที่จดทะเบียนเป็นรถสาธารณะไปใช้ในกิจการส่วนตัวให้กระทำได้แต่ต้องมีเครื่องหมายแสดงการใช้ในกิจการส่วนตัว ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 21 เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษารถให้มีสภาพปลอดภัยในการใช้ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่นหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่ผู้ตรวจการตรวจพบว่ารถคันใดมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรือมีเครื่องอุปกรณ์หรือส่วนควบไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 11 ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏโดยชัดแจ้งว่าการใช้รถที่มีสภาพตามวรรคสองต่อไปน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งระงับการใช้รถคันนั้นไว้เป็นการชั่วคราวได้ และให้เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งแล้วแต่กรณี จัดการส่งรถคันนั้นไปให้พนักงานตรวจสภาพหรือสถานตรวจสภาพรถที่ได้รับอนุญาตตรวจสอบความบกพร่องตามรายงานของผู้ตรวจการภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่พนักงานตรวจสภาพหรือสถานตรวจสภาพรถรายงานต่อผู้ตรวจการว่ารถดังกล่าวมีสภาพที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้ตรวจการมีคำสั่งให้เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อได้แก้ไขให้ถูกต้องโดยมีคำรับรองจากพนักงานตรวจสภาพหรือสถานตรวจสภาพรถแล้วให้ผู้ตรวจการมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้รถนั้นต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ตรวจการเห็นว่าเจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่อาจแก้ไขได้หรือไม่ดำเนินการแก้ไข ให้ผู้ตรวจการรายงานนายทะเบียนเพื่อสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนนั้น

มาตรา 22 ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงตัวรถ เครื่องอุปกรณ์ ส่วนควบหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถตามลักษณะที่อธิบดีประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การเปลี่ยนแปลงกรณีอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง และทำให้แตกต่างไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้ เจ้าของรถต้องแจ้งนายทะเบียนเพื่อแก้ไขรายการในทะเบียนและใบคู่มือจดทะเบียนรถภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลง

หลักเกณฑ์การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและการแจ้งตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่ารถที่เปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายในเวลาใช้ ให้สั่งเจ้าของรถนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพก่อนใช้ และให้นำมาตรา 21วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 23 รถใดที่อยู่ในระหว่างรอการจดทะเบียนหรือยังไม่ได้รับแผ่นป้ายทะเบียนรถ หรือกรณีอื่นใดตามที่อธิบดีกำหนด ถ้าประสงค์จะใช้รถเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับอนุญาตใช้รถชั่วคราวจากนายทะเบียน

ในการยื่นคำขออนุญาตใช้รถชั่วคราว ให้ผู้ขออนุญาตแสดงใบรับรองจากผู้จำหน่ายรถต่อนายทะเบียน

ผู้จำหน่ายรถมีหน้าที่ต้องออกใบรับรองในวันส่งมอบรถให้แก่ผู้ซื้อรถ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ผู้ได้รับใบอนุญาตใช้รถชั่วคราวมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีโดยคำนวณตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับรองจากผู้จำหน่ายรถ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขออนุญาต การอนุญาต ระยะเวลาในการใช้รถ เครื่องหมายแสดงการใช้รถชั่วคราว และสมุดคู่มือประจำรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 ผู้ใดมีรถไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ถ้าจะขับเองหรือให้ผู้อื่นขับเพื่อการนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และให้ขับได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่มีความจำเป็นและได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต เครื่องหมายพิเศษการใช้รถและสมุดคู่มือประจำรถ และหลักเกณฑ์การใช้รถให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 25 ในการโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน

การแจ้งให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา 26 ในการนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถออกนอกราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่รถที่ได้รับอนุญาตประกอบรถขนส่งระหว่างประเทศ หรือกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา 27 ผู้ใดส่งหรือนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผลิต หรือประกอบรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถขึ้นใหม่เพื่อจำหน่าย ผู้นั้นต้องส่งบัญชีประจำเดือนในการรับและจำหน่ายรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถให้แก่นายทะเบียนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

บัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา 28 เจ้าของรถผู้ใดประสงค์จะเลิกใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบและนำแผ่นป้ายทะเบียนรถคืนแก่นายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

การเลิกใช้รถให้มีผลเมื่อนายทะเบียนได้รับคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถแล้ว

มาตรา 28/1 เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการตามกฎหมายนี้ได้ล่วงรู้ข้อมูลใดจากการปฏิบัติงาน ห้ามมิให้นำออกแจ้งแก่ผู้ใดหรือยังให้ทราบกันไปโดยวิธีใด เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนที่ 2

การเสียภาษีประจำปี

มาตรา 29 เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี

หลักเกณฑ์การเสียภาษีประจำปี ระยะเวลาในการเสียภาษีประจำปี การเสียภาษีประจำปีล่วงหน้า การผ่อนชำระการเสียภาษีประจำปี การขอคืนภาษีประจำปี หรือการกำหนดส่วนลดภาษีในกรณีเสียภาษีประจำปีล่วงหน้า สำหรับรถในแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าเจ้าของรถมิได้เสียภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของจำนวนภาษีประจำปีที่ต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 30 นี้ให้ถือเป็นเงินภาษีประจำปี

รถที่ได้เสียภาษีประจำปีสำหรับปีใด ถ้าเปลี่ยนเจ้าของรถ เจ้าของรถคนใหม่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีในปีนั้นอีก

ให้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา 9 และรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา 10 ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีด้วย

มาตรา 30 ภาษีประจำปีมีอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณภาษีเป็นน้ำหนักรถ ความจุกระบอกสูบ มูลค่าของรถ หรือโดยวิธีอื่นใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 30 ภาษีประจำปีมีอัตราตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่เกินอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณภาษีเป็นน้ำหนักรถ ความจุกระบอกสูบ มูลค่าของรถ หรือโดยวิธีอื่นใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและเป็นการสมควรจะลดภาษีประจำปีสำหรับรถในเขตท้องที่ใดหรือรถบางประเภทลงจากอัตราที่กำหนดไว้โดยจะมีระยะเวลาหรือเงื่อนไขอื่นใดก็ได้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและเป็นการสมควรจะลดภาษีประจำปีสำหรับรถในเขตท้องที่ใดหรือรถบางประเภทลงจากอัตราที่กำหนดไว้โดยจะมีระยะเวลาหรือเงื่อนไขอื่นใดก็ได้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 32 ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาจราจรให้กับประชาชนเป็นส่วนรวมในท้องที่ใด คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้เรียกเก็บภาษีประจำปีเพิ่มสำหรับรถที่จดทะเบียนในท้องที่นั้นหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้รถในท้องที่นั้นได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

รายได้ที่ได้รับจากวรรคหนึ่งให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดระบบขนส่งมวลชนในท้องที่นั้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 32 ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาจราจรให้กับประชาชนเป็นส่วนรวมในท้องที่ใด คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้เรียกเก็บภาษีประจำปีเพิ่มสำหรับรถที่จดทะเบียนในท้องที่นั้นได้ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

รายได้ที่ได้รับจากวรรคหนึ่งให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการพัฒนาระบบการคมนาคมในท้องที่นั้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 33 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนการใช้รถผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้หรือเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถในระหว่างปี ถ้าเป็นเหตุให้เสียภาษีประจำปีลดลง เจ้าของรถไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษีประจำปีส่วนที่เสียเกิน แต่ถ้าต้องเสียภาษีประจำปีเพิ่มขึ้น เจ้าของรถต้องเสียภาษีประจำปีเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ครบถ้วนถูกต้อง

มาตรา 34 ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีแล้วไม่เสียภายในเวลาที่กำหนด นายทะเบียนอาจมีคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผู้นั้นนำเงินไปเสียภาษีประจำปีให้ถูกต้องครบถ้วน ณ ที่ทำการของนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

นายทะเบียนและผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้าตรวจในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างภาษีประจำปี และมีอำนาจยึดหรืออายัดรถนั้นไว้เพื่อตรวจสอบได้ และในกรณีที่ผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นผู้ตรวจและยึดให้นำส่งนายทะเบียนโดยไม่ชักช้า

มาตรา 35 เจ้าของรถที่ค้างภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับดำเนินการทางทะเบียนจนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีประจำปีที่ค้างให้ครบถ้วนก่อนหรือได้มีการดำเนินการตามมาตรา 36 วรรคสองแล้ว

มาตรา 36 รถที่ค้างภาษีประจำปีไม่ถึงสามปี หากเจ้าของรถประสงค์จะขอเสียภาษีประจำปีเพื่อใช้รถในปีนั้น ให้นายทะเบียนรับการเสียภาษีประจำปีนั้นได้

สำหรับภาษีประจำปีที่ค้าง ให้นายทะเบียนกำหนดจำนวนเงิน และระยะเวลาในการเสียภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถผิดนัดไม่เสียภาษีตามวรรคสองให้ครบถ้วน นายทะเบียนมีอำนาจที่จะไม่รับดำเนินการทางทะเบียน จนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีนั้นให้ครบถ้วน

มาตรา 37 รถที่ค้างภาษีประจำปีติดต่อกันครบสามปี ให้การจดทะเบียนรถเป็นอันระงับไป ในการนี้ให้นายทะเบียนประกาศหมายเลขทะเบียนพร้อมทั้งจำนวนภาษีประจำปีที่ยังค้างไว้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนและในสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ และให้บุคคลดังกล่าวส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถต่อนายทะเบียนและนำหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อบันทึกหลักฐานการระงับทะเบียนรถภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้แจ้งและปิดประกาศดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าของรถมิได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถได้

ให้ภาษีประจำปีหลังจากปีที่สามเป็นอันระงับไป แต่เจ้าของรถยังคงต้องเสียภาษีประจำปีที่ยังค้างให้ครบถ้วน และให้นำมาตรา 35 และมาตรา 36 วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 38 ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถ

ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 89 ขั้รถในราชอาณาจักรก็ได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าวพร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที

มาตรา 38 เงินภาษีประจำปีรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ ที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานครหลังหักรายจ่ายที่จำเป็นแล้ว ให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลในจังหวัดนั้น เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรานี้ให้จำกัดไว้เฉพาะการอันเกี่ยวเนื่องด้วยกิจการคมนาคมของท้องถิ่นนั้นเท่านั้น เว้นแต่มีเหตุสมควรผู้ว่าราชการจังหวัดอาจจัดสรรเงินนั้นใช้ในการอื่นได้

ส่วนที่ 3

ค่าธรรมเนียมการใช้ถนน

มาตรา 38/1 การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนนั้นให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1). บริเวณที่ประสงค์จะจัดเก็บต้องเป็นบริเวณซึ่งมีปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหามลภาวะ ปัญหาความเสียหายของพื้นผิวจราจร รวมถึงปัญหาอื่นใดซึ่งมีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

(2). การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนในบริเวณใดนั้นต้องมีการศึกษาข้อมูล เพื่อพิจารณาผลกระทบด้านต่าง ๆ จากการจัดเก็บ รวมถึงพิจารณาความเป็นไปได้ของการจัดเก็บ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวต้องปรากฏว่าการจัดเก็บค่าธรรมเนียมนั้นมีแนวโน้มที่จะช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวลงได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนในการศึกษาและเสนอข้อมูลต่อรัฐมนตรี

มาตรา 38/2 เจ้าของรถมีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนน

หลักเกณฑ์ ระยะเวลา การผ่อนชำระ การขอคืน หรือการกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ถนนสำหรับรถในแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าเจ้าของรถมิได้เสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนนภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียนับจากวันถัดจากวันซึ่งเกิดความรับผิดในค่าธรรมเนียมนั้น เงินเพิ่มตามมาตรานี้ให้ถือเป็นเงินภาษีประจำปี

มาตรา 38/3 เงินค่าธรรมเนียมการใช้ถนนรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตาม

พระราชบัญญัตินี้ หลังหักรายจ่ายอันจำเป็นแล้วให้จัดสรรเข้าสู่กองทุนเพื่อการพัฒนาถนน โดยไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

มาตรา 38/4 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนการใช้รถผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้หรือเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถในระหว่างปี ถ้าเป็นเหตุให้เสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนนลดลง เจ้าของรถไม่มีสิทธิได้รับคืนค่าธรรมเนียมการใช้ถนนส่วนที่เสียเกิน แต่ถ้าต้องเสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนนเพิ่มขึ้น เจ้าของรถต้องเสียค่าธรรมเนียมการใช้ถนนเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ครบถ้วนถูกต้อง

มาตรา 38/6 ในกรณีที่มีค่าธรรมเนียมการใช้ถนนค้างชำระให้นำหลักในมาตรา 34 มาตรา 35 และมาตรา 36 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 8

คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางบก

มาตรา 109 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางบก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมทางหลวง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการขนส่ง การผังเมือง การวางแผนจราจร การเศรษฐกิจ หรือกฎหมาย

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกแต่งตั้งข้าราชการในกรมการขนส่งทางบกจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 110 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 111 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(7) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา 112 การประชุมของคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางบก ให้นำบทบัญญัติหมวด 5 คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 113 คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางบกมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนงาน เกี่ยวกับการขนส่งทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

(2) กำหนดนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(3) กำหนดมาตรการและแผนพัฒนาการขนส่งทางบกเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(4) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(5) ติดตาม ประสานงาน ประเมินผล และเร่งรัดผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางบก ตลอดจนประสานงานด้านการขนส่งทางน้ำ และการขนส่งทางอากาศ

(6) วิเคราะห์ และทำการศึกษาวิจัย เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เป็นอุปสรรคต่อนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการขนส่ง

(7) ให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการขนส่ง

(8) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด 9

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบก

มาตรา 114 ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดี กรมทางหลวงชนบท ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการ ขนส่งและการวางแผนจราจร

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกแต่งตั้งข้าราชการในกรมการขนส่งทางบกจำนวน ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 115 คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดลักษณะของการขนส่งประจำทางและการขนส่งไม่ประจำทาง
- (2) กำหนดเส้นทาง จำนวนผู้ประกอบการขนส่ง และจำนวนรถสำหรับการขนส่ง ประจำทางและการขนส่งไม่ประจำทางในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างจังหวัด และระหว่างประเทศ
- (3) กำหนดอัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง
- (4) กำหนดสถานที่ จัดให้มีหรือจัดตั้ง หรืออัตราค่าบริการในการดำเนินการของสถานี ขนส่ง
- (5) วางมาตรการในการอนุญาต การกำหนดเงื่อนไขในการประกอบการขนส่ง การเพิกถอนการอนุญาต และการควบคุมการประกอบการขนส่ง
- (6) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการ นโยบายการขนส่งทางบกมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา 116 ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดทุกจังหวัดยกเว้น กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้บังคับการ

ตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการ และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน โดยมีนายกเทศมนตรีในจังหวัดนั้นรวมอยู่ด้วยหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้ขนส่งจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา 117 คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตจังหวัดดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดเส้นทาง
- (2) กำหนดจำนวนผู้ประกอบการขนส่งและจำนวนรถสำหรับการขนส่งประจำทาง
- (3) กำหนดจำนวนผู้ประกอบการขนส่งและจำนวนรถสำหรับการขนส่งไม่ประจำทาง
- (4) กำหนดเส้นทาง จำนวนผู้ประกอบการขนส่งและจำนวนรถสำหรับการขนส่ง

โดยรถบริการ

- (5) กำหนดอัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง
- (6) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และตามที่คณะกรรมการ

นโยบายการขนส่งทางบกและคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางมอบหมาย

การกำหนดตาม (1) และ (5) เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางแล้วจึงจะใช้บังคับได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา 118 ให้นำมาตรา 110 มาตรา 111 และมาตรา 112 มาใช้บังคับกับคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด 10

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนและกองทุนเพื่อการพัฒนาถนน

มาตรา 118/1 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนน” ประกอบด้วย คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นรองประธานกรรมการ

ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมทางหลวง ผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกแต่งตั้งข้าราชการในกรมการขนส่งทางบกจำนวน
ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 118/2 ให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะ
หนึ่งหรือหลายคณะเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนจังหวัด เพื่อพิจารณา หรือ
ปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะ ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่า
ราชการจังหวัด ทางหลวงจังหวัด ขนส่งจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ
ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่นนั้น ๆ อีกไม่เกินสามคน

มาตรา 118/3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยัง
มีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 118/4 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก
ตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย
หรือหย่อนความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 118/5 การประชุมของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนน ให้นำบทบัญญัติหมวด 5 คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 118/6 คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) บริหารจัดการกองทุนและกำหนดระเบียบการใช้จ่ายเงินกองทุน
- (2) จัดสรรเงินกองทุนไปยังท้องถิ่น
- (3) อนุมัติการใช้จ่ายเงินกองทุนตามระเบียบและวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (4) กำหนดอัตราและรายละเอียดในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นถนน รวมทั้งนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (5) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
- (6) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 118/7 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนเพื่อพัฒนาถนน” โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการคมนาคมในท้องถิ่นซึ่งมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นถนน รวมถึงการค้นคว้าวิจัยอันเกี่ยวเนื่องกับการดังกล่าว ด้วย

กองทุนเพื่อการพัฒนาถนนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่นดังต่อไปนี้

- (1). เงินค่าธรรมเนียมการใช้นถนน รวมถึงเบี้ยปรับหรือเงินอื่นใดอันเกี่ยวเนื่องกับการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นถนนตามพระราชบัญญัตินี้
- (2). เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (3). ดอกผลและรายได้จากกองทุน
- (4). เงินอุดหนุนจากรัฐ
- (5). เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคสองให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน การจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาถนนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

6. อัตราความเร็วเฉลี่ยของการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานครในช่วงเวลาเร่งด่วน

ข้อมูลปี 2545 (หน่วย = กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

ลำดับ ที่	ถนน	ช่วงถนนที่ทำการสำรวจ	ช่วงเวลาเร่งด่วนเช้า (07.00 - 09.00 น.)		ช่วงเวลาเร่งด่วนเย็น (16.00 - 18.00 น.)	
			เข้า	ออก	เข้า	ออก
1	งามวงศ์วาน	แยกแควน้อย ถึง แยกเกษตร	24.51	41.65	20.42	31.19
2	เจริญสุขุมวิท	แยกมไหสวรรย์ ถึง เขตบางพลัด	26.6	19.53	17.26	17.33
3	เจริญกรุง (ต้น)	แยก รด. ถึง แยกทรงวาด	13.44	11.49	9.92	8.47
4	เจริญกรุง (ปลาย)	แยกทรงวาด ถึง แยกสุดถนน	11.24	9.66	10.52	11.44
5	เจริญนคร	แยกคลองสาน ถึง แยกบุคคโล	22.25	22.78	28.32	25.37
6	แจ้งวัฒนะ	แยกห้าแยกปากเกร็ด ถึง แยกอุโมงค์หลักสี่	22.61	30.76	22.31	25.65
7	นราธิวาสราชนครินทร์	แยกพระรามที่ 3 ถึง แยกสุรวงค์	10.68	20.11	14.51	18
8	บรมราชชนนี	แยกพระบรมราชชนนี ถึง แยกพุทธมณฑลสาย 2	82.38	53.02	55.38	42.78
9	ประชาธิปไตย-ตากสิน-สุขสวัสดิ์	แยกบ้านแขก ถึง แยกประชาธิปไตย	26.08	23.32	23.52	28.23
10	พญาไท	แยกอนุสาวรีย์ชัย ๔ ถึง แยกสามย่าน	16.79	13.75	14.47	11.33
11	พระราม 9	แยกพระราม 9 ถึง แยกพระราม 9 - ศรีนครินทร์	38.21	57.11	43.64	41.38
12	พระรามที่ 1	แยกราชประสงค์ ถึง แยกกษัตริย์ศึก	20.27	0	10.72	0
13	พระรามที่ 2	แยกพระรามที่ 2 ถึง แยกกาญจนาภิเษก	65.1	56.06	53.58	58.83
14	พระรามที่ 3	แยกเชื้อเพลิง ถึง แยกถนนตก	51.75	38.41	46.15	42.05
15	พระรามที่ 4	แยกหมอมี ถึง แยกสุขุมวิท - พระรามที่ 4	20.09	12.35	13.8	11.89
16	พระรามที่ 5	แยกสะพานแดง ถึง แยกพาณิชยการ	16.78	14.42	13.14	11.57
17	พระรามที่ 6	แยกกำแพงเพชร ถึง แยกอรุณพงษ์	12.6	14.11	10.92	13.84
18	พหลโยธิน	แยกหลักสี่ ถึง แยกอนุสาวรีย์ชัย ๔	17.25	22.59	21.16	24.82
19	พัฒนาการ	แยกอ่อนนุช - พัฒนาการ ถึง แยกคลองตัน	16.72	26.3	23.77	24.75
20	พิษณุโลก	แยกยมราช ถึง แยกพิษณุโลก - สามเสน	17.63	11.64	18.41	11.2
21	เพชรบุรีตัดใหม่	แยกคลองตัน ถึง แยกยมราช	12.86	21.75	10.08	19.15
22	เยาวราช	แยกเมธรี่คิงส์ ถึง แยกโอเดียน	0	15.82	0	7.69
23	รัชดาภิเษก	แยกรัชดาภิเษก ถึง แยกพระราม 9	17.96	29.48	25.45	28.83
24	ราชดำเนิน	แยกป้อมเผด็จ ถึง แยกป้อมมหากาฬ	10.18	15.97	9.22	11.85
25	ราชดำริ	แยกศาลาแดง ถึง แยกประตูน้ำ	23.71	26	8.1	32.91
26	ราชวิถี	แยกบางพลัด ถึง แยกอนุสาวรีย์ชัย ๔	11.18	15.07	9.88	12.81
27	ราชสีมา	แยกกระทรวงศึกษา ถึง แยกร่วมจิตต์	11.86	0	8.56	0

28	รามคำแหง	แยกหมู่บ้านสวนสน ถึง แยกคลองตัน	16.54	20.91	27.45	16.87
29	รามอินทรา	แยกรามอินทรา - สุขา 1 ถึง วัดพระศรีมหาธาตุ	18.95	37.85	37.7	36.97
30	ลาดพร้าว	แยกบางกะปิ ถึง แยกปากทางลาดพร้าว	13.95	18.06	15.84	21.44
31	วิภาวดีรังสิต	แยกแจ้งวัฒนะ ถึง แยกดวนดินแดง	21.08	43.66	32.76	44.69
32	ศรีนครินทร์	แยกวัดศรีเอี่ยม ถึง แยกสามแยกบางกะปิ	25.58	27.23	23.21	29.6
33	ศรีอยุธยา	แยกมักกะสัน ถึง แยกสี่เสาเทเวศน์	13.23	9.64	11.08	14.67
34	สวรรคโลก	แยกนครไชยศรี ถึง แยกยมราช	12.42	15	13.93	16.89
35	สาทร	แยกวิทยุ ถึง แยกสาทร - เจริญกรุง	14.54	11.09	8.06	7.62
36	สีลม	แยกศาลาแดง ถึง แยกบางรัก	10.86	6.84	9.28	8.99
37	สุขุมวิท	แยกบางนา ถึง แยกใต้ทางด่วนเพลินจิต	13.39	16.84	10.31	13.48
38	หลานหลวง	แยกยมราช ถึง แยกผ่านฟ้าลีลาศ	23.4	0	16.69	0
39	อโศกดินแดง	อนุสาวรีย์ชัย ฯ ถึง แยก อ.ส.ม.ท.	25.48	16.7	13.31	12.48
40	อินทรีพิทักษ์ - เพชรเกษม	แยกหมู่บ้านเศรษฐกิจ ถึง แยกวงเวียนใหญ่	22.88	36.11	33.59	25.99

7. ข้อมูลคุณภาพอากาศในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลปี 2545

จุดตรวจวัด	ช่วงเวลา	แสดงผล	สารมลพิษ			
			ฝุ่นรวม	ฝุ่นขนาดเล็ก	คาร์บอนมอนอกไซด์	
			เฉลี่ย 24 ชั่วโมง	เฉลี่ย 24 ชั่วโมง	เฉลี่ย 1 ชั่วโมง	เฉลี่ย 8 ชั่วโมง
			(mg/m ³)	(ug/m ³)	ppm.	ppm.
1. ป้อมตำรวจสี่แยกยมราช	ถ.เพชรบุรี ม.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.21	148.2	2.4	2.4
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.15 - 0.28	101.4 - 195.4	1.0 - 4.2	1.6 - 3.9
2. ป้อมตำรวจสี่แยกอ่อนนุช	ถ.สุขุมวิท 18 ม.ค. - 5 ก.พ.	ค่าเฉลี่ย	0.36	172.9	3.9	3.9
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.23 - 0.50	113.2 - 300.0	1.0 - 8.5	1.8 - 6.1
3. ป้อมตำรวจห้าแยกคลองเตย	ถ.อาจณรงค์ 5 - 22 ก.พ.	ค่าเฉลี่ย	0.18	94.5	3.8	3.8
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.14 - 0.23	75.60 - 115.7	1.0 - 8.5	1.5 - 6.1
4. ป้อมตำรวจสี่แยกศรียาน	ถ.สามเสน 22 ก.พ. - 15 มี.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.25	117.1	1.2	1.2
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.19 - 0.39	73.4 - 191.7	0.0 - 5.5	0.1 - 4.4
5. ป้อมตำรวจสี่แยกพระราม 9	ถ.พระรามที่ 9 15 - 29 มี.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.2	87.3	1.6	1.6
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.04 - 0.36	11.00 - 160.0	0.1 - 5.9	1.5 - 4.6
6. ป้อมตำรวจสี่แยกบางกะปิ	ถ.สุขาภิบาล 1 29 มี.ค. - 16 เม.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.22	106.6	3.4	3.4
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.10 - 0.32	74.1 - 137.9	1.1 - 5.7	1.6 - 4.6
7. ไปรษณีย์โทรเลขสาธุประดิษฐ์	ถ.สาธุประดิษฐ์ 17 เม.ย. - 3 พ.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.27	117	2.2	2.1
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.18 - 0.37	76.6 - 158.4	0.1 - 5.4	1.0 - 3.7
8. ป้อมตำรวจประตูน้ำ	ถ.ราชปรารภ 3 - 21 พ.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.29	130.7	3.3	3.3
		ช่วงค่าที่วัดได้	0.20 - 0.42	95.2 - 187.9	0.9 - 10.0	1.3 - 8.3
9. ป้อมตำรวจเยาวราช	ถ.เยาวราช	ค่าเฉลี่ย	0.18	123.4	3.3	3.3

		6 มิ.ย.	ช่วงค่าที่วัด ได้	0.15 - 0.21	90.0 - 167.5	1.0 - 8.4	1.3 - 5.9
10. ป้อมตำรวจหลานหลวง	ถ.หลานหลวง	6 - 24 มิ.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.24	123.7	3.5	3.5
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.21 - 0.27	108.4 - 142.7	0.1 - 9.5	0.7 - 6.9
11. ป้อมตำรวจแม่น้ำศรี	ถ. บำรุงเมือง	24 มิ.ย. - 11 ก.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.28	147.6	4.2	4.2
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.21 - 0.39	103.2 - 187.1	0.1 - 9.5	0.1 - 8.7
12. ป้อมตำรวจสี่สามห้า บางลำภู	ถ.พระสุเมรุ	11 - 29 ก.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.2	78.7	2.5	2.5
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.15 - 0.25	59.2 - 110.0	0.9 - 4.9	1.2 - 3.8
13. ป้อมตำรวจสี่พระยา	ถ.สี่พระยา	29 ก.ค. - 15 ส.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.16	79.5	3.2	3.2
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.11 - 0.21	54.0 - 99.8	1.0 - 9.0	1.6 - 5.2
14. ป้อมตำรวจวงเวียนใหญ่	ถ.ประชาธิปไตย	15 ส.ค. - 2 ก.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.21	108.9	4.4	4.4
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.14 - 0.33	84.9 - 152.9	1.4 - 10.0	2.0 - 7.9
15. ป้อมตำรวจสี่แยกวงศ์ สว่าง	ถ. กรุงเทพฯ - นนทบุรี	2 - 20 ก.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.21	101.4	3.7	3.7
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.13 - 0.31	59.0 - 133.4	0.5 - 8.9	1.3 - 6.4
16. ป้อมตำรวจสี่แยกถนนตก	ถ. พระรามที่ 3	20 ก.ย. - 8 ต.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.26	131	3.2	3.2
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.17 - 0.37	83.4 - 209.7	1.0 - 7.5	1.2 - 6.3
17. รพ.กรุงเทพคริสเตียน	ถ.สีลม	8 - 28 ต.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.19	108.8	2.6	2.6
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.11 - 0.26	71.7 - 194.1	0.1 - 9.5	0.8 - 5.7
18. ป้อมตำรวจสี่แยก มาบุญครอง	ถ.พระรามที่ 1	28 ต.ค. - 12 พ.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.21	129.8	4	4
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.17 - 0.40	99.7 - 196.2	1.0 - 6.9	1.6 - 5.8
19. ป้อมตำรวจสี่แยก รามคำแหง	ถ.รามคำแหง	12 - 29 พ.ย.	ค่าเฉลี่ย	0.16	107.7	2.8	2.8
			ช่วงค่าที่วัด ได้	0.13 - 0.21	70.6 - 167.5	0.2 - 7.5	0.8 - 5.8
20. กรมพัฒนาที่ดิน	ถ.พหลโยธิน	29 พ.ย. - 16 ธ.ค.	ค่าเฉลี่ย	0.09	65.3	2.3	2.3
			ช่วงค่าที่วัด	0.07 -	48.9 - 90.9	0.1 -	0.2 - 3.3

			ได้	0.14		4.4	
		6 ธ.ค. -	ค่าเฉลี่ย	0.17	106.9	2.9	2.9
		3 ม.ค.	ช่วงค่าที่วัด	0.11 -		1.7 -	
21. บิ่อมตำรวจอนุสาวรีย์ชัย	ถ.พญาไท	46	ได้	0.22	76.4 - 145.8	5.5	2.0 - 4.6
มาตรฐาน				0.33	120	30	9
แหล่งข้อมูล : กองควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม							

